

**Γ' Διεθνές Συνέδριο Μουσειολογίας & Ετήσιο Συνέδριο της Επιτροπής AVICOM
Μυτιλήνη 5-9 Ιουνίου 2006**

**«Περιγραφή οπτικοακουστικού υλικού στα Ιδρύματα Μνήμης:
Διαχείριση της πολυμορφίας και της πολυπλοκότητας
του υλικού και των εργαλείων περιγραφής»**

Χαλεπλιόγλου Άρτεμις – Βασιλακάκη Ευγενία

Επιστημονική Παραδοχή: Στις μέρες μας το σύγχρονο μουσειακό «γίνεσθαι» χαρακτηρίζεται από τη δημιουργική αρωγή των Νέων Τεχνολογιών ήχου και εικόνας, οι εφαρμογές των οποίων αναβαθμίζουν αισθητά τη 'σημειωτική' του Μουσείου. Ο ρόλος τους είναι πολυσήμαντος, αφού λειτουργούν ως μείζονα μουσειογραφικά εργαλεία, ως τεκμήρια -που χρήζουν συλλογής, οργάνωσης, αποθήκευσης, περιγραφής και διατήρησης-, ως μέσα επικοινωνίας με το κοινό και ως φορείς πολιτισμού προς ψυχαγωγία και διαπαιδαγώγηση. Η έλλογη και κατά το μέτρο χρήση τους αποφέρει μια σειρά από θετικά αποτελέσματα, αναφέροντας ενδεικτικά τον πολλαπλασιασμό των προσλαμβανόμενων μηνυμάτων –που συνάδουν στη μείωση της μουσειακής κόπωσης- και στην υπεροχή των μηνυμάτων αυτών από πλευράς ποιότητας, όπως και στη γενικότερη επαύξηση της ερμηνευτικότητας της μουσειογραφικής παρουσίασης.

Σκοπός: Το παρόν άρθρο πραγματεύεται το κομμάτι που αφορά στις Νέες Τεχνολογίες ήχου και εικόνας και στις εφαρμογές τους, ως αυτοτελή «τεκμήρια» που χρήζουν, με τη σειρά τους, περαιτέρω επεξεργασίας. Τα προαναφερθέντα τεκμήρια αποτελούν φορείς πολιτισμικής πληροφορίας και γνώσης. Ο διαχωρισμός τους σε επιμέρους κατηγορίες κρίνεται απαραίτητος για τη διεξοδικότερη μελέτη και τεκμηρίωση αυτών, αλλά και για την αποθήκευση και διατήρησή τους. Μια πρώτη διάκριση μπορεί να πραγματοποιηθεί με βάση τη μορφή, με την οποία φέρεται η πληροφορία, όπως για παράδειγμα μικροταινίες, DVD ROMs, CD-ROMs κλπ. Η δεύτερη ομάδα περιλαμβάνει τεκμήρια, στα οποία η πληροφορία φέρεται ως: α) εικόνα, β) ήχος, γ) συνδυασμός εικόνας και ήχου, δ) συνδυασμός εικόνας, ήχου και κειμένου (πολυμεσικό υλικό) και ε) υλικό αντικείμενο (μουσειακό έκθεμα, μνημείο κλπ).

Αποτελέσματα: Σκοπός του άρθρου είναι να παρουσιάσει, με τρόπο συνοπτικό, ακριβή και κατανοητό τα σύγχρονα εργαλεία περιγραφής οπτικοακουστικού υλικού, δηλαδή, των τεκμηρίων που φέρουν πολιτισμικές πληροφορίες υπό μορφήν ήχου και εικόνας. Στοχεύει, με αυτόν τον τρόπο, σε μια ολιστική προσέγγιση της περιγραφής αυτού του είδους του υλικού, παρουσιάζοντας και διαχωρίζοντας –κατ' ουσία και κατ' έννοια- τα εργαλεία, τα πρότυπα, τα σχήματα και τους κανόνες περιγραφής του οπτικοακουστικού υλικού. Ακόμα υπογραμμίζεται η έννοια της

“διαλειτουργικότητας” ανάμεσα στα υπολογιστικά συστήματα των Ιδρυμάτων Μνήμης (Πολιτιστικών Οργανισμών), με σκοπό την απρόσκοπτη ανταλλαγή της πληροφορίας, γεγονός που προϋποθέτει κοινή –ή συμβατή- υλικοτεχνική υποδομή, γνώση-τεχνογνωσία, χρήση ορολογίας, αλλά και νοοτροπίας και κουλτούρας. Σε κάθε περίπτωση, απώτερος στόχος των συγγραφέων αποτελεί η περιγραφή/ απόδοση της πληροφορίας από Διαχειριστικής απόψεως.

Ερευνητική Μέθοδος: Στο άρθρο μέσω βιβλιογραφικής επισκόπησης και ποιοτικής ανάλυσης πραγματοποιείται συγκριτική έρευνα, καταγραφή και παρουσίαση των τεχνικών και μεθόδων που χρησιμοποιούνται ως οι συνηθέστερες πρακτικές για την περιγραφή οπτικοακουστικού υλικού σήμερα στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, καταβάλλεται προσπάθεια καταγραφής και αποσαφήνισης θεμελιωδών εννοιών που χρησιμοποιούνται στο χώρο για την επιτυχέστερη περιγραφή ενός τόσο πολύμορφου και ποικίλου υλικού όπως είναι το οπτικοακουστικό υλικό.

Επιστημονική Πρόταση: Οι συγγραφείς του άρθρου προτείνουν τη συνεργασία των Ιδρυμάτων Μνήμης (Μουσεία, Βιβλιοθήκες, Αρχεία, Κέντρα Πληροφόρησης κλπ.), όσον αφορά στην περιγραφή της πληροφορίας, ανεξαρτήτως μορφής και μέσου αποθήκευσης αυτής. Η συνεργασία είναι ανάγκη να πραγματοποιηθεί, αρχικά, σε επίπεδο θέσπισης κοινών κανόνων και πολιτικών διαχειριστικής προσέγγισης της πληροφορίας, όσο και σε ένα επόμενο στάδιο, στη δημιουργία κοινής πλατφόρμας/ διεπαφής για την παροχή της πολιτισμικής πληροφορίας. Σε κάθε περίπτωση, τα Ιδρύματα Μνήμης οφείλουν να επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στις ανάγκες του κοινού που εξυπηρετούν και στις τάσεις/ απαιτήσεις της εποχής, υιοθετώντας καινοτόμους ρόλους και αναπτύσσοντας υπηρεσίες με ποιότητα και αίσθηση ευθύνης απέναντι στο κοινό του παρόντος, αλλά και του μέλλοντος.

Λέξεις Κλειδιά: Ιδρύματα Μνήμης, Οπτικοακουστικό Υλικό, Εργαλεία Περιγραφής,